

Prædiken til 25. søndag efter trinitatis

Luk. 17, 20-33

Det ny kirkeår begynder 1. søndag i advent, om 14 dage, og her de sidste søndage i det gamle kirkeår handler teksterne til gudstjenesterne om de sidste tider. Om slutningen af alt det, vi kender til – døden – og på den anden side af den – opstandelsen, hvor de døde legemligt skal stå op af graven.

Og teksterne handler om Kristi genkomst, hvor han kommer igen på himlens skyer, og om dommen – dommedag – på denne verdens yderste dag, hvor levende og døde skal samle sig for Guds ansigt, hvor Kristus vil bedømme og vurdere, og udrede og rydde op i alle menneskeliv. I alle menneskers liv.

Gennemskue og overskue, fordele skyld og part i. Se på menneskers lidelse: hvad vi led, og hvad vi forvoldte af lidelse. Rydde op i det hele. Tage alt det skjulte frem.

Overvældende må det blive alt sammen. Både de dødes opstandelse og Kristi genkomst, når han kommer til os i sin herlighed. Og den store dom, hvor alt gøres op.

Overvældende må det blive. Uoverskueligt og enormt for et menneskeøje og et menneskesind vil det se ud. Og i alt er det Gud, som handler, og hans vilje som sker.

Vore handlinger vil da være gjort. Vore handlingers tid vil til den tid have været, og

i stedet vil vi blive handlet, ordnet med. Og Gud er ene den, som handler.

Hvorfor skal det gøres? Hvorfor kan lidelse og skyld og skam og synd og alle svigt ikke bare få lov til at hvile i glemslens støv, dødens støv?

Menneskernes navne glemmes. Skal så ikke vore lidelser, og de lidelser vi forvoldte, ikke også bare hvile i glemslens støv, i evigheden?

Død, opstandelse, evighed, dom, afslutning, en ny verden, domme-dag, syndfloden i Noas dage, undergangen i Sodoma, Kristi genkomst på himlens skyer og Guds rige.

Der findes nogle billeder af disse tider, hvor man ser to engle rulle tiden og verden sammen. Nu er det slut, forbi, brugt op, færdigt, som man ruller et forældet landkort sammen. Slut med det.

De sidste søndage i kirkeåret handler om de sidste tider, om enden på alt det, vi kender til.

Hvorfor skal vi beskæftige os med det? Er det noget, vi har nogen indflydelse på? Er det ikke noget, som bare kommer af sig selv, når tiden er inde? Og vil det i det hele taget ske?

Jo, det kommer af sig selv, når tiden, Guds

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

tid er inde. Vi har ingen indflydelse og kan hverken fremskynde eller forhale. De store tider kommer i det hele taget til os. Det er ikke os, som kommer til dem. De store tider er de endelige tider, men det er også de store tider i det hele taget. Prøv at tænke på, hvor meget af det, som er virkelig stort og betydningsfuldt og bærende i dit liv, du selv har skabt, frembragt. Så meget er givet os, så meget af det, som bærer vort liv.

I den kristne tradition har vi gjort os mange billeder af de sidste tider og af det endelige. At det engang bliver det sidste og det endelige i ethvert menneskes liv og i denne verdens liv, er der ikke tvivl om. Men de billeder, som den kristne tradition har gjort sig, kan man bruge som sine, eller man kan lade være.

Det er ikke os, der styrer den tid. Det er sikkert. Det er for stort, for omfattende; men kan man ikke bruge den kristne traditions billeder af endeligheden, så må man lade være.

Der er det med trosforestillinger: Hvis man kan gå ind i dem, er de til meget stor hjælp, for de orienterer livet og giver det retning og viser mening og viser veje, som man kan bevæge sig gennem livet ad, og måder at forstå livet på. Men hvis man ikke har det godt i dem, hvis de snærer og klemmer, så gør de bare én ufri, og man slår bestandig hovedet imod eller falder over et eller andet i dem. Det dur ikke. Her må man svare enhver for sin del.

For mig at se er det uendelig frugtbart for både synet på fortid, nutid og fremtid at beskæftige sig med de sidste tider på den måde, som den kristne bibelske tradition gør

det. Det giver for mig at se en uendelig ro og et uendeligt overskud. En ro og et overskud i forhold til den fortid, vi har levet. En ro og et overskud i forhold til det nu vi kan præge og leve lige nu og fylde med alle vore livskræfter og al vor kærlighed. Og det giver en ro og et overskud i forhold til den fremtid, som venter på os.

Vi vil alle komme til at dø. Det kan vi ikke unddrage os. Men døden er ikke det sidste. Det giver ro og overskud til at leve sit liv i frimodighed.

Kristus vil komme igen, og ham kender du og jeg, vi alle fra bibelen og gudstjenestens fællesskab. Og ham kan vi kun være trygge ved, for han gjorde mennesker godt. Han skubbede ikke nogen fra sig, men tog alle med ind i fællesskabet omkring sig.

Det lyder voldsomt med denne store dommedag, og hvis ikke det netop var Kristus, som stod for den, så var der nok grund til at grue. Dom og dømme. Det lyder som en retssal, en rettergang hvor retfærdigheden skal ske fyldest. Og hvis det gælder retfærdigheden, så har vi alle grund til frygt. For vi har alle andel eller skyld i andre menneskers lidelse. Vi har alle forvoldt noget ondt for andre. Sådan er det.

Men hvad nu hvis det mere handlede om at bedømme end om at dømme? Handlede om at udrede, ordne, vurdere og rydde op, få alt det sammenfiltrede ret ud, rettet det krogede, så alt kan strække sig frit i stedet for at ligge sammenknudret, præget af lidelse, slidt og kroget.

Hvad nu hvis dommedag ikke handlede om at ville straffe nogen eller om at lukke nogen ude? Men tværtimod handlede om at

rette ud og rette op?

Ønsker den lidende retfærdighedens hævn og straf, eller ønsker den lidende snarere at slippe for sin lidelse, så den ikke fylder i én? Vi lider under lidelsen – det er dens byrde. Hævnen kan aldrig løfte lidelsens byrde fra den. Og er hævnen i det hele taget vigtig for den, som lider? Er det dét, som optager én i lidelsen? Er det ikke smerten, som fylder og fortrænger livsmod og livsglæde?

For mig at se er der en stor trøst og tryghed og ro og overskud i trosforestillingen om, at engang vil Kristus genoprette alt. Det jeg led, og den lidelse, jeg forvoldt andre. Det giver mig ro og overskud til at gøre mine handlinger, så godt jeg kan, hver dag og i tillid til at Gud gør sit, og alt genoprettes.

På Menneskesønnens dag kan du ikke redde dig selv, for det er enormt og overvældende, og du har heller ikke noget at redde dig selv med. Men han vil redde dig. Stol på, at han i sin genkomst vil være, som du kender ham.

”Hvor er Guds rige?” spørger de. ”Det kan I ikke stå og se på som en størrelse uden for jer, for det er midt blandt jer, og I er midt i det”, svarer Jesus.

Sådan er det lige nu. Sådan har det altid været. Og sådan vil det også være på den sidste dag. Vores livs sidste dag. Og denne verdens sidste dag.

Amen

Kirsten Winther
Sct Olai, Helsingør

Salmer:
565, 269, 320, 163